

บทที่ 5

การบริหารความขัดแย้งระหว่างผู้นำกับคนในชุมชนบ้านแหลมมะขบ

ภาวะผู้นำของผู้นำชุมชนบ้านแหลมมะขบ มีคุณลักษณะที่ดีต่อการแก้ปัญหาความขัดแย้ง และมีความสามารถในการขจัดความขัดแย้ง บางครั้งความขัดแย้งก็หมดไปและในบางครั้งความขัดแย้งก็ไม่หมดไปแต่ยังลดน้อยลงได้บ้าง ซึ่งทำให้ลดปัญหาความขัดแย้งและสามารถดำเนินงานต่อไปได้ดี

ผู้นำชุมชนบ้านแหลมมะขบได้บริหารความขัดแย้ง โดยนำหลักวิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งที่ได้เกิดขึ้นมาแล้วนั้น โดยใช้หลักของ โฮวาทและลอนดอน (Howat and London, 1982. อ้างใน สุรางค์ โล่ห์สัมฤทธิ์ชัย 2536:18) มาแก้ปัญหาความขัดแย้งในชุมชนบ้านแหลมมะขบที่ครอบคลุม 5 วิธี ดังนี้

1. **วิธีเผชิญหน้า (Confrontation)** หมายถึง วิธีการจัดการความขัดแย้งที่ผู้บริหารผู้นำ ชุมชนหยิบยกข้อขัดแย้งขึ้นมาพิจารณาและเผชิญปัญหากับความขัดแย้งโดยตรงและเปิดเผย กล่าวที่จะแสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมา ไม่ทอดทิ้งข้อขัดแย้งจนกว่าจะได้รับการแก้ไขเรียบร้อยแล้ว

2. **วิธีหลีกเลี่ยง (Withdrawal)** หมายถึง เป็นวิธีจัดการกับความขัดแย้งที่ผู้บริหารผู้นำชุมชนถอนตัวออกจากสถานการณ์ที่เป็นความขัดแย้ง โดยไม่รับรู้ว่าข้อขัดแย้งเกิดขึ้นลอยตัวอยู่เหนือปัญหาความขัดแย้งพยายามไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับข้อขัดแย้งการเผชิญหน้าและการโต้เถียง

3. **วิธีบังคับ (Forcing)** เป็นวิธีจัดการกับความขัดแย้งที่ผู้บริหารผู้นำชุมชนใช้คำสั่งหรืออำนาจหน้าที่ทั้งทางตรงและทางอ้อมให้ผู้อื่นยอมรับและทำตามความคิดเห็นของผู้บริหารผู้นำชุมชนเป็นกรานและเรียกร้องให้รับวิธีการที่ผู้บริหารผู้นำชุมชนเสนอให้เท่านั้น

4. **วิธีไกล่เกลี่ย (Smoothing)** เป็นวิธีจัดการกับความขัดแย้งที่ผู้บริหารผู้นำชุมชนทำให้เห็นว่าเป้าหมายที่มีอยู่ร่วมกันมีความสำคัญเป็นอันดับแรกในกรณีละลุ่มอล่วยค่อยๆ ค่อยๆ จากกันเน้นเรื่องของความแตกต่าง ไม่ยึดมั่นกับความเห็นที่แตกต่างพยายามชี้ให้เห็นว่าความสำคัญของเป้าหมายมากกว่าความแตกต่างของวิธีการ

5. **วิธีประนีประนอม (Compromise)** เป็นวิธีการจัดการกับความขัดแย้งที่ผู้บริหารผู้นำชุมชนรับฟังข้อขัดแย้งของคู่กรณีทั้งสองฝ่ายมาพิจารณาพยายามให้คู่กรณีพบกัน

ครึ่งทาง ค้นหาทางสายกลางดำเนินการคู่กรณีต้องเสียสละบางส่วน และได้เพียงบางส่วนเท่านั้น ไม่มีฝ่ายใดชนะทั้งหมดหรือแพ้ทั้งหมด

วิธีแก้ปัญหาคือความขัดแย้งตามวิธีที่กล่าวมาแล้วนั้นทั้ง 5 วิธี ไม่สามารถจะสรุปได้ว่าวิธีใดดีที่สุดแต่ผู้นำชุมชนบ้านแหลมมะขบ ได้ดูความเหมาะสมกับสถานการณ์ สถานที่ และเวลาที่แตกต่างกันออกไป ที่ผู้นำในชุมชนจะนำไปใช้เพื่อสร้างความเข้าใจและเลือกใช้ตรงกับสถานการณ์ใด ๆ ผู้นำในชุมชนจะเลือกทักษะในการเลือกใช้วิธีการแก้ปัญหาตามความขัดแย้งตามสถานการณ์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดด้วยการไม่ยึดมั่นว่าวิธีใดดีที่สุด แต่คำนึงว่าสถานการณ์ใดควรจะใช้วิธีใดได้ประโยชน์สูงสุด และที่สำคัญประการหนึ่งคือคนในชุมชนมีหลายกลุ่ม ผู้นำชุมชนบ้านแหลมมะขบ ได้เข้าถึงแต่ละกลุ่มโดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลมาเป็นเครื่องกำหนดว่าใครดีหรือไม่ดี โดยใช้วิธีการแก้ปัญหาคือความขัดแย้งต่างๆได้ สำหรับการลงนามเพื่อการศึกษาความขัดแย้งในชุมชน ผู้วิจัยพบว่าผู้นำชุมชนได้ใช้วิธีการแก้ปัญหาคือความขัดแย้งตามแนวคิดของโฮวาทและลอนดอน ซึ่งประกอบด้วยวิธีเผชิญหน้า วิธีหลีกเลี่ยง วิธีบังคับ วิธีไกล่เกลี่ย และวิธีประนีประนอม ดังนี้

1. วิธีการเผชิญหน้า (Confrontation) ผู้นำชุมชนได้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1.1 การบริหารความขัดแย้งของผู้นำและคนในชุมชนบ้านแหลมมะขบ ของกลุ่มปัญหาที่ 2 เรื่อง ความขัดแย้งในการพัฒนาสาธารณูปโภค : การขอพื้นที่ในการก่อสร้างบ่อน้ำบาดาลของหมู่บ้านแหลมมะขบ (2543)

อดีตผู้นำคือ นายไปเล่ บัวศรีเขียว ได้พูดคุยกับผู้นำหัวหน้าคุ้ม แต่ละคุ้มบ้าน เพื่อฟังข้อมูลจากการดำเนินการไปแล้ว พบว่า น้ำมีปริมาณน้อย คุ้มบ้านที่ใช้มีน้อยไม่สามารถดำเนินการจัดทำต่อไปได้ ชุมชนเดือดร้อน จึงได้วางแผนกับกลุ่มผู้นำในชุมชน เพื่อวิเคราะห์จุดดี-จุดด้อย (SWOT ANALYSIS) ของพื้นที่ด้วยเหตุชาวบ้านไม่ให้เกิดการขุดเจาะในที่ดอนของตนเอง ชาวบ้านคุ้มอื่นไม่ออกความคิดเห็น เพราะเป็นวัฒนธรรมเพิกเฉยทั้ง ๆ เป็นประโยชน์ของส่วนรวม อดีตผู้นำได้ประชุมชาวบ้านหรือตกลงร่วมกันเกี่ยวกับสถานที่ขุดเจาะโดยประชุมแบบเผชิญหน้าชี้แจงประเด็นปัญหาเท่าที่แก้ไขไม่ได้ แม้ดำเนินการขุดแล้วไม่มีเงินซื้อท่อเพื่อขยายและบริการน้ำมองเห็นความสำคัญของการมีน้ำประปาใช้ คิดว่าตนเองทำดีที่สุดแล้วจึงได้เสนอโครงการอย่างเร่งด่วน ร่วมกับกลุ่มตัวแทนที่เป็นพนักงานของวัด ดำเนินการขุดเจาะบ่อน้ำบาดาลในพื้นที่ของวัดตำลึงทอง และบางครั้งการเพิกเฉยโดยผู้นำปล่อยให้กลุ่มย่อยที่ขัดแย้งกันนินทาอยู่ฝ่ายเดียวจึงเกิดความเข้าใจผิดต่อกันด้วย

1.2 การบริหารความขัดแย้งของผู้นำและคนในชุมชนบ้านแหลมมะขบ ของกลุ่ม ปัญหาที่ 3 เรื่อง ปัญหาความขัดแย้งในการพัฒนาสาธารณูปโภค : โครงการซ่อมถนน และฝังท่อระบายน้ำของชุมชนบ้านแหลมมะขบ

อดีตผู้นำ นายไปเล่ บัวศรีเขียว ได้ตระหนักและเห็นความเดือดร้อนของคนในชุมชนที่ต้องการซ่อมถนนและฝังท่อระบายน้ำ เสนอโครงการต่อสภาตำบล โดยไม่มีการประชุมชี้แจงให้ทราบก่อน แต่ผู้นำคิดเสมอว่า ทำเพื่อลูกหลานและชุมชน มันเป็นถนนระหว่างตำบล คือตำบลมะขบกับตำบลปากโทนร้าง ที่ใช้สัญจรไปมาหาสู่เป็นจำนวนมาก ผู้นำคนปัจจุบัน นายชาติไทย ใจสู้ ใช้วิธีเผชิญหน้าพูดคุยกันอย่างมีวาทะเลาะกันเลย จะได้มีถนนที่ได้มาตรฐานเสียที่ต้องมีไหล่ถนน และท่อระบายน้ำ งบประมาณ องค์การบริหารส่วนตำบลมะขบ อย่าให้ตกไปมันผ่านสภายากมาก เราต้องประชุมปรึกษาหารือ ตกลงร่วมกันวิเคราะห์จุดด้อย-จุดเด่น (SWOT ANOYSSIS) เกี่ยวกับการซ่อมถนนขยายไหล่ถนน และวางท่อระบายน้ำ แต่ผู้นำได้เสนอแนะวิธีการให้คณะกรรมการหมู่บ้านใช้แนวทางสันติ โดยให้เสียพื้นที่น้อยที่สุด และเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมและผู้นำ อดีตผู้นำได้ชี้แจงว่า และกล่าวเหตุผลว่าไม่ได้ทำเพื่อตนเอง ผมทำเพื่อชุมชนทั้ง 2 หมู่บ้าน ลูกหลานของพวกเราในอนาคตจะได้ประโยชน์ตรงนี้ครับ

2. วิถีหลีกเลี่ยง (Withdrawal) ผู้นำชุมชนได้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

การบริหารความขัดแย้งของผู้นำและคนในชุมชนบ้านแหลมมะขบ ของกลุ่มปัญหาที่ 9 เรื่อง ความขัดแย้งทางค่านิยมของกลุ่มชาวบ้านที่รักษากับหมอแผนโบราณ กับกลุ่มผู้เข้ายาแผนปัจจุบัน

2.1 การบริหารความขัดแย้งของผู้ใหญ่บ้านระหว่างหมอพื้นยาหรือหรือหมอเป่าและหมอแผนปัจจุบัน ใช้การประชุมประจำเดือนคือทุกวันที่ 6 ของทุกเดือน และการประชุมอย่างไม่เป็นทางการตามวาระเร่งด่วน หรือที่จำเป็น ซึ่งผู้ใหญ่จะพูดให้เห็นถึงความสำคัญทั้งสองแบบ เพราะการรักษาทั้งสองแบบมุ่งช่วยเหลือชีวิตหรือบรรเทาความเจ็บปวดและความทุกข์ทรมานของคนและขึ้นอยู่กับความเชื่อของแต่ละบุคคล

2.2 จัดกิจกรรมร่วมเพื่อให้เกิดความร่วมมือในชุมชนเช่นกิจกรรมร่วมใจพัฒนาคุ้มเพื่อการประกวด โดยมีป้ายประกาศผลรางวัลติดไว้หน้าคุ้ม จุดเน้นของกิจกรรมคือ การมีส่วนร่วมของคนในคุ้ม

3. วิธีบังคับ (Forcing) ผู้นำชุมชนได้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

3.1 การบริหารความขัดแย้งของผู้นำและคนในชุมชนบ้านแหลมมะขบ ของกลุ่มปัญหาที่ 1 เรื่อง ความขัดแย้งในเรื่องการพัฒนาแหล่งน้ำ

ผู้ใหญ่บ้านได้เชิญคณะกรรมการ และคนในชุมชนที่มีพื้นที่นาอยู่ริมคลอง แยกนำจากหมู่บ้านหัววังศรีที่เดือดร้อนเข้าประชุมพิจารณาผลที่กระทบต่อคนทำนาต่อพื้นที่นา โดยใช้แนวทางพูดคุยประนีประนอมกันร่วมวางแผนในการพัฒนา โดยใช้ข้อมูลของปัญหาที่เกิดจากแหล่งน้ำว่า ต้องการให้มีความกว้างความลึกเท่าไร และให้ทุกฝ่ายร่วมคิดวิเคราะห์จุดด้อยจุดดีในการสร้างฝายกั้นน้ำ และจุดดี-จุดด้อยในการขุดลอกคลองน้ำ เพื่อให้เป็นแหล่งน้ำที่เกิดประโยชน์กับคนในชุมชนอย่างคุ้มค่าที่สุด

3.2 การบริหารความขัดแย้งของผู้นำและคนในชุมชนบ้านแหลมมะขบ ของกลุ่มปัญหาที่ 4 เรื่องปัญหาความขัดแย้งในเรื่องของการใช้อำนาจบริหารงานและการมีภาวะผู้นำ : การคัดเลือกผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านในคุ้มบ้านเดียวกัน

เพื่อให้การทำงานร่วมกันบรรลุเป้าหมายของหมู่บ้านจากหลายกรณีของการทำงานแบบรู้ใจ รู้งาน ผู้ใหญ่บ้าน นายชาติไทย ใจสู้ ได้เรียกประชุมชาวบ้านเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับการคัดเลือกผู้ช่วยฯ มันเป็นสิทธิและอำนาจ การตัดสินใจคัดเลือกคนมาเป็นผู้ช่วยงาน ผมได้วิเคราะห์ดูความเหมาะสม ความสามารถ คุณสมบัติเฉพาะตัว และที่สำคัญความสมัครใจ ต้องการทำงานเพื่อหมู่บ้าน กล้าพูด กล้าคิด กล้าทำ เข้าใจในบทบาทหน้าที่ และได้ประชุมปรึกษาหารือกับคณะกรรมการหมู่บ้านในแนวทางกว้าง กลุ่มคนในคุ้มบ้านได้เสนอแนะรับฟังข้อมูลจากหลาย ๆ ฝ่ายแบบเผชิญหน้ากันที่ประชุม ทั้งนี้อำนาจการตัดสินใจอยู่ที่ผู้ใหญ่บ้านคนเดียวว่าเหมาะสมและมีเหตุผลเพียงใด ใช้ดุลยพินิจดูความรู้ ความสามารถ ความเสียสละ อีกทั้งเข้าใจในศักยภาพของตนเองว่าสามารถทำงานในด้านใดได้บ้าง อีกทั้งให้เวลากับชุมชนได้มากน้อยเพียงใด

4. วิธีไกล่เกลี่ย (Smoothing) ผู้นำชุมชนได้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

4.1 การบริหารความขัดแย้งของผู้นำและคนในชุมชนบ้านแหลมมะขบ ของกลุ่มปัญหาที่ 7 เรื่อง บทบาทหน้าที่ของผู้นำในชุมชน : ปัญหาการไม่ได้รับการยอมรับของผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านในการปฏิบัติหน้าที่ของชุมชนบ้านแหลมมะขบ

การบริหารความขัดแย้งของผู้ใหญ่บ้านเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในการพัฒนาชุมชน ผู้ใหญ่บ้านใช้วิธีการประชุมประจำเดือนทุกวันที่ 6 ของเดือน และการประชุม

เร่งด่วนหรือต้องการความร่วมมือ หรือเมื่อมีความจำเป็นเร่งด่วน โดยให้ทุกกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถึงการพัฒนางานในกลุ่ม/คุ่มของตนเอง และใช้วิธีการทำมติสัญญาประชาคมหมู่บ้าน ซึ่งถึงแม้จะไม่ค่อยปฏิบัติตามข้อสัญญานักและมีการลงทำผิดตามสัญญาประชาคมหมู่บ้านถึงแม้จะไม่ผิดกฎหมายแต่ก็ยังนำมาประชุมพูดคุย และตักเตือนผู้กระทำผิด ซึ่งบางกลุ่มก็นำไปพูดคุยกันทำให้มีผู้ แสดงความคิดเห็นทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยในการกระทำของผู้กระทำผิดทำให้ผู้กระทำผิดรู้สึกตัว ได้บ้าง

4.2 การบริหารความขัดแย้งของผู้นำและคนในชุมชนบ้านแหลมมะขบ ของกลุ่มปัญหา ที่ 8 เรื่อง ปัญหาความขัดแย้งการใช้น้ำของชุมชนบ้านแหลมมะขบ : กรณีการจัดเก็บและจ่าย น้ำประปา

จากสาเหตุของความขัดแย้งเรื่องการจ่ายน้ำประปาและการเก็บค่าน้ำประปาของ ชุมชนบ้านแหลมมะขบโดยชุมชนมีความสงสัยในการทำงานของคณะกรรมการประปาของชุมชน บ้านแหลมมะขบว่า ทำงานไม่โปร่งใส เอื้อประโยชน์ให้แก่เครือญาติ ผู้ใหญ่บ้านใช้วิธีการบริหาร ความขัดแย้งโดยการประชุมผู้ขัดแย้งทั้งสองฝ่ายเพื่อหาข้อสรุปวิธีการที่ดีที่สุด

5. วิถีประนีประนอม (Compromise) ผู้นำชุมชนได้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

5.1 การบริหารความขัดแย้งของผู้นำและคนในชุมชนบ้านแหลมมะขบ ของกลุ่ม ปัญหาที่ 5 เรื่องปัญหาความขัดแย้งการมีรายรับรายจ่ายในชีวิตประจำวันตามวิถีชีวิตในสังคม : การจำหน่ายสุรากลั่น (รัฐบาล) ของร้านค้าและสุราที่บ้านของคนในชุมชนบ้านแหลมมะขบ

ผู้ใหญ่บ้านนายชาติไทย ใจสู้ ได้เรียกสมาชิกในชุมชนประชุม เพื่อพูดคุยแสดง ความคิดเห็นของแต่ละฝ่ายอ้างเหตุอ้างผลอย่างอิสระในความคิดผู้นำในชุมชนได้พูดประนีประนอม ให้ทั้งสองฝ่ายตกลงร่วมกันว่าอย่าทำผิดกฎหมาย ดำเนินชีวิตตามวิถีของความถูกต้อง และ เสนอแนะในการหาอาชีพเสริมเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัว ถึงแม้จะมีวิถีคิด การคัดค้านกันต้องมีเหตุผล ภายใต้กฎกติกาของชุมชนในการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขด้วยการใช้ความ ประนีประนอมเป็นตัวตัดสิน สร้างความเข้าใจตนเอง เพื่อนบ้าน คนในชุมชนอย่างเข้าอกเข้าใจ กันตลอดไป

5.2 การบริหารความขัดแย้งของผู้นำและคนในชุมชนบ้านแหลมมะขบ ของ กลุ่มปัญหาที่ 6 เรื่อง เกี่ยวกับการรวมกลุ่มอาชีพเสริมในชุมชน : ความขัดแย้งในการจัดตั้งกลุ่ม อาชีพเสริมตามความสนใจของของจำนวน 5 คุ่ม ของชุมชนบ้านแหลมมะขบ

ผู้ใหญ่บ้านพยายามที่จะสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนบ้านแหลมมะขบอย่างทั่วถึง จึงต้องการให้มีการอบรมการจัดทำดอกไม้จันทน์เป็นกลุ่มใหญ่ ซึ่งคิดว่าเมื่อกลุ่มได้รับการอบรม เรื่องการทำดอกไม้จันทน์แล้วทุกคนจะทำเป็นเหมือนกัน จึงคิดว่าผลกำไรจึงควรจะเฉลี่ยเท่ากันทุกคน และพยายามจะทำให้เกิดการอบรมเป็นกลุ่มใหญ่ แต่เมื่อเกิดการขัดแย้งจากกลุ่มย่อย ผู้ใหญ่บ้านจึงทำการเรียกประชุมกลุ่มผู้นำ และกลุ่มอาชีพเสริมทั้งกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ และใช้วิธีการพูดคุยแบบประนีประนอม เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการสร้างกลุ่มอาชีพเสริม และทำประชาพิจารณ์กับคนกลุ่มใหญ่

5.3 การบริหารความขัดแย้งของผู้นำและคนในชุมชนบ้านแหลมมะขบ ของกลุ่มปัญหาที่ 10 เรื่อง ปัญหาความขัดแย้งที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในชุมชน :ปัญหาการบริหารงาน ประปาในชุมชนแหลมมะขบ

5.3.1 ผู้ใหญ่บ้านให้คณะกรรมการบริหารงานประปาในชุมชนบ้านแหลมมะขบ ชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการบริหารงานประปาของชุมชนเพื่อให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการ ตรวจสอบและแสดงความโปร่งใสในการทำงาน

5.3.2 ผู้ใหญ่บ้านใช้ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ในการใช้การบริหารประปาชุมชน กรณีศึกษาเพื่อให้คนในชุมชนได้เรียนรู้ในการบริหารจัดการร่วมกันและเป็นการสร้างจิตสำนึก ให้ให้กับคนในชุมชน

5.4 การบริหารความขัดแย้งของผู้นำและคนในชุมชนบ้านแหลมมะขบ ของกลุ่มปัญหา ที่ 11 เรื่อง ปัญหาความขัดแย้งในการบริหารเงินกองทุนของชุมชนบ้านแหลมมะขบ : ความขัดแย้ง ในการบริหารกองทุนเงินล้าน

คณะกรรมการกองทุนเงินล้านใช้หลักการประนีประนอมให้เชื่อเพื่อต่อการเป็น ประชาธิปไตยว่าด้วยเหตุผลการมีวุฒิภาวะในการเป็นผู้นำคนในชุมชน ในรูปแบบของ คณะกรรมการที่พิจารณาเงินกู้จากกองทุนเงินล้านอย่างถูกต้องบริสุทธิ์ยุติธรรม การเผชิญหน้า พูดคุย เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ยอมรับในความเสมอภาค เพื่อหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน รู้จักใช้สถานการณ์ที่อ่อนโยน ผ่อนคลายตามข้อเท็จจริงในการพิจารณาเงินกู้ให้กับสมาชิก สร้าง ความตระหนัก สำนึกดีในองค์กรของตนอย่างรู้จักสามัคคี มีวินัย อย่างมีจิตสำนึกของการเป็น คณะกรรมการกองทุนเงินล้านอย่างถาวรต่อไป

สภาพของปัญหาความขัดแย้งในชุมชนบ้านแหลมมะขบ

พฤติกรรมกรรมการบริหารความขัดแย้งของผู้นำชุมชน ได้บริหารความขัดแย้ง ส่งผลต่อพฤติกรรมของคนในชุมชนที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย มีดังนี้

ตารางที่ 2 การบริหารความขัดแย้งของผู้นำและคนในชุมชนบ้านแหลมมะขบ ของกลุ่มปัญหาที่ 1 เรื่อง ความขัดแย้งการพัฒนาแหล่งน้ำ

พฤติกรรมกรรมการบริหารความขัดแย้งของผู้นำ	พฤติกรรมของคนในชุมชนที่เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยกับผู้นำ
ผู้ใหญ่บ้านได้เชิญคณะกรรมการ และคนในชุมชนที่มีพื้นที่นาอยู่ริมคลอง แคนนำจากหมู่บ้านหัววังศรีที่เดือดร้อนเข้าประชุมพิจารณาผลที่กระทบต่อคนทำนาต่อพื้นที่นา โดยใช้แนวทางพูดคุยประนีประนอมกันร่วมวางแผนในการพัฒนา โดยใช้ข้อมูลของปัญหาที่เกิดจากแหล่งน้ำว่า ต้องการให้มีความกว้างความลึกเท่าไร และให้ทุกฝ่ายร่วมคิดวิเคราะห์จุดด้อยจุดดีในการสร้างฝายกั้นน้ำ และจุดดี-จุดด้อยในการขุดลอกคลองน้ำ เพื่อให้เป็นแหล่งน้ำที่เกิดประโยชน์กับคนในชุมชนอย่างคุ้มค่าที่สุด	กลุ่มคนแต่ละคุ่มบ้าน ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยและไม่ยอมรับฟังข้อมูลจากผู้นำถึงแม้จะอธิบายให้ฟังด้วยเหตุและผลของการพัฒนาแหล่งน้ำ เพราะกลัวที่ดินริมคลองจะถูกรูด้า แต่ส่วนลึกของความคิดต้องการน้ำเข้านา ในอดีตผู้นำก็สร้างฝายกั้นน้ำผิดพลาดมาครั้งหนึ่งแล้วและคนในชุมชนมองเห็นว่าผู้นำได้ประโยชน์จากการขายดินเอาเงินเข้ากระเป๋าแน่นอน บางกลุ่มก็พยายามให้ข้อคิดกับคนในชุมชน ถ้าพวกเขาไม่ร่วมมือกันเสียสละที่ดินริมลำคลองเราจะไม่มีน้ำกักเก็บไว้ใช้ เสียสละกันหน่อยได้ประโยชน์กันทุกฝ่าย

ตารางที่ 3 การบริหารความขัดแย้งของผู้นำและคนในชุมชนบ้านแหลมมะขบ ของกลุ่ม
ปัญหาที่ 2 เรื่อง ความขัดแย้งในการพัฒนาสาธารณูปโภค ; การขอพื้นที่ใน
การก่อสร้างบ่อน้ำบาดาลของหมู่บ้านแหลมมะขบ (2543)

พฤติกรรมการบริหารความขัดแย้งของผู้นำ	พฤติกรรมของคนในชุมชน ที่เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยกับผู้นำ
<p>อดีตผู้นำคือ นายไปเล่ บัวศรีเขียว ได้พูดคุยกับผู้นำหัวหน้าคุ้ม แต่ละคุ้มบ้าน เพื่อฟังข้อมูลจากการดำเนินการไปแล้ว พบว่า น้ำมีปริมาณน้อย คุ้มบ้านที่ใช้มีน้อยไม่สามารถดำเนินการจัดทำต่อไปได้ ชุมชนเดือดร้อน จึงได้วางแผนกับกลุ่มผู้นำในชุมชน เพื่อวิเคราะห์จุดดี-จุดด้อย (SWOT ANOYSIS) ของพื้นที่ด้วยเหตุชาวบ้านไม่ให้มีการขุดเจาะในที่ดอนของตนเองชาวบ้านคุ้มอื่นไม่ออกความคิดเห็น เพราะเป็นวัฒนธรรมเพิกเฉยทั้ง ๆ เป็นประโยชน์ของส่วนรวม</p> <p>อดีตผู้นำได้ประชุมชาวบ้านหรือตกลงร่วมกันเกี่ยวกับสถานที่ขุดเจาะโดยประชุมแบบเผชิญหน้า ชี้แจงประเด็นปัญหาเก่าที่แก้ไขไม่ได้ แม้ดำเนินการขุดแล้วไม่มีเงินซื้อท่อเพื่อขยายและบริการน้ำ มองเห็นความสำคัญของการมีน้ำประปาใช้ คิดว่าตนเองทำดีที่สุดแล้วจึงได้เสนอโครงการอย่างเร่งด่วน ร่วมกับกลุ่มตัวแทนที่เป็นพนักงานของวัด ดำเนินการขุดเจาะบ่อน้ำบาดาลในพื้นที่ของวัดตำลึงทอง และบางครั้งการเพิกเฉยโดยผู้นำปล่อยให้กลุ่มย่อยที่ขัดแย้งกันนินทาอยู่ฝ่ายเดียวจึงเกิดความเข้าใจผิดต่อกันด้วย</p>	<p>ทุกคนในชุมชนบ้านแหลมมะขบมีมุมมองที่แตกต่างกันไป ความขัดแย้งที่ได้แสดงออกทางด้านพฤติกรรมของตนเอง คือ ความเหมาะสมของพื้นที่อยู่ตรงไหนควรถักหรือไถได้ น้ำใช้สะดวกไหม บางคนกลัวเสียพื้นที่ แต่อยากได้น้ำใช้และคิดว่าขุดแล้วได้น้ำใช้หรือเปล่า</p> <p>หลังคาเรือนบริเวณนั้นก็มีจำนวนน้อยต้องใช้ท่อน้ำประปาเป็นจำนวนมากในการวางท่อเพื่อจ่ายน้ำ และอดีตผู้นำคนนี้ต้องได้ประโยชน์จากเงินหลวงนั้นมีเงินเปอร์เซ็นต์ เพราะต้องเลี้ยงดูปู่เสื่อ ทำอาหารให้กินทั้งเช้า กลางวัน เย็น นางบุญศรี ชูเก่าไม่เห็นด้วยถึงแม้จะมีค่าชดเชย ฉันไม่ชอบพูดจาวางอำนาจถือว่าเป็นใหญ่ในหมู่บ้าน</p> <p>ถึงแม้จะมีพื้นที่เหมาะสำหรับขุดเจาะและจะได้น้ำที่สะอาดแต่บริเวณนั้น เป็นที่อยู่อาศัยโดยมีพื้นที่ไม่ถึงงานเป็นพื้นที่ของบรรพบุรุษที่ไม่สามารถยกให้ได้ บางกลุ่มคุ้มบ้านไม่ต้องก็ให้พื้นที่ทำการขุดเจาะ เพราะอยากจะรู้ว่าอดีตผู้นำจะแก้ปัญหาอย่างไร เพราะชอบใช้ระบบพรรคพวกทำงานไม่โปร่งใส ใช้อำนาจชี้ขาด และงุบงิบงบประมาณต่าง ๆ ที่เข้ามาใช้พัฒนาหมู่บ้าน พัฒนาเป็นจุด ๆ ที่พรรคพวกได้ประโยชน์และต้องเข้าไปหาแทนที่เป็นผู้นำจะพบปะพูดคุยรับฟังความคิดเห็นของชาวบ้านบ้าง</p>

ตารางที่ 4 การบริหารความขัดแย้งของผู้นำและคนในชุมชนบ้านแหลมมะขบ ของกลุ่ม
 ปัญหาที่ 3 เรื่อง ปัญหาความขัดแย้งในการพัฒนาสาธารณูปโภค :

โครงการซ่อมถนน และฝังท่อระบายน้ำของชุมชนบ้านแหลมมะขบ

พฤติกรรมการบริหารความขัดแย้งของผู้นำ	พฤติกรรมของคนในชุมชน ที่เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยกับผู้นำ
<p>อดีตผู้นำ นายไปเล่ บัวศรีเขียว ได้ตระหนักและเห็นความเดือดร้อนของคนในชุมชนที่ต้องการซ่อมถนนและฝังท่อระบายน้ำ เสนอโครงการต่อสภาตำบล โดยไม่มีการประชุมชี้แจงให้ทราบก่อน แต่ผู้นำคิดเสมอว่า ทำเพื่อลูกหลานและชุมชน มันเป็นถนนระหว่างตำบลคือ ตำบลมะขบกับตำบลปากโทนร้าง ที่ใช้สัญจรไปมาหาสู่เป็นจำนวนมาก</p> <p>ผู้นำคนปัจจุบัน นายชาติไทย ใจสู้ ใช้วิธีเผชิญหน้าพูดคุยกันอย่ามัวทะเลาะกันเลย จะได้มีถนนที่ได้มาตรฐานเสียทีต้องมีไหล่ถนนและท่อระบายน้ำ งบจาก อบต.อย่าให้ตกไปมันผ่านสภายากมาก เราต้องประชุมปรึกษาหารือ ตกลงร่วมกันวิเคราะห์จุดด้อย-จุดเด่น (SWOT ANOYSSIS) เกี่ยวกับการซ่อมถนนขยายไหล่ถนน และวางท่อระบายน้ำ แต่ผู้นำได้เสนอแนะวิธีการให้คณะกรรมการหมู่บ้านใช้แนวทางสันติ โดยให้เสียพื้นที่น้อยที่สุด และเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมและผู้นำ</p> <p>อดีตผู้นำได้ชี้แจงว่า และกล่าวเหตุผลว่าไม่ได้ทำเพื่อตนเอง ผมทำเพื่อชุมชนทั้ง 2 หมู่บ้านลูกหลานของพวกเราในอนาคตจะได้ประโยชน์ตรงนี้ครับ</p>	<p>จากแนวความคิดของกลุ่มในชุมชนที่มีพื้นที่นาติดถนนที่ไม่เห็นด้วย คือ เขามีพื้นที่นาจำนวนน้อย ถ้าขยายไหล่ถนนจะเดือดร้อน ไม่มีไหล่ถนนรถก็วิ่งสวนทางกันได้ มันได้ประโยชน์และเสียประโยชน์ไม่เท่ากัน การขยายไหล่ถนนต้องไม่เกิน 0.50 เมตรเท่านั้น แต่ผมไม่ให้ถนนมันขูดเป็นบางช่วงก็ช่างมันเถอะ แต่อีกกลุ่มหนึ่งก็เสริมว่า ถ้าจะฝังท่อระบายน้ำ ตรงฝังบริเวณคับแคบ ถ้าฝังบริเวณอื่นฉันไม่ยอมนะ</p> <p>ผู้นำไม่กล้าตัดสินใจเอนเอียงเข้าหาพรรคพวกชอบกินเปอร์เซ็นต์อยากได้คะแนน อยากได้งานและกินกันทั้งทีม</p> <p>กลุ่มผู้เห็นด้วยกับผู้นำมองในแง่ของการพัฒนาและเสียสละว่าการซ่อมถนนสายนี้ต้องมีไหล่ถนนฝังท่อระบายน้ำ เพราะมันเป็นผลประโยชน์ของคนในชุมชนทั้ง 2 หมู่บ้าน และคนอื่นอีกมากมายลูกหลานของเราจะได้สบาย ผมเข้าใจและเห็นใจผู้นำจริง ๆ</p>

ตารางที่ 5 การบริหารความขัดแย้งของผู้นำและคนในชุมชนบ้านแหลมมะขบ ของกลุ่ม
 ปัญหาที่ 4 เรื่องปัญหาความขัดแย้งในเรื่องของการใช้อำนาจบริหารงาน
 และการมีภาวะผู้นำ การคัดเลือกผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านในคุ้มบ้านเดียวกัน

พฤติกรรมการบริหารความขัดแย้งของผู้นำ	พฤติกรรมของคนในชุมชน ที่เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยกับผู้นำ
<p>เพื่อให้การทำงานร่วมกันบรรลุเป้าหมายของหมู่บ้านจากหลายกรณีของการทำงานแบบรู้ใจ รู้งาน ผู้ใหญ่บ้าน นายชาติไทย ใจสู้ ได้เรียกประชุมชาวบ้านเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับการคัดเลือกผู้ช่วยฯ มันเป็นที่ลืมนึกและอำนาจ การตัดสินใจคัดเลือกคนมาเป็นผู้ช่วยงาน ผมได้วิเคราะห์ดูความเหมาะสม ความสามารถ คุณสมบัติเฉพาะตัว และที่สำคัญความสมัครใจต้องการทำงานเพื่อหมู่บ้าน กล้าพูด กล้าคิด กล้าทำ เข้าใจในบทบาทหน้าที่ และได้ประชุมปรึกษาหารือกับคณะกรรมการหมู่บ้านในแนวกว้าง กลุ่มคนในคุ้มบ้านได้เสนอแนะรับฟังข้อมูลจากหลาย ๆ ฝ่ายแบบเผชิญหน้ากันที่ประชุม ทั้งนี้อำนาจการตัดสินใจอยู่ที่ผู้ใหญ่บ้านคนเดียวว่า เหมาะสมและมีเหตุผลเพียงใด ใช้ดุลยพินิจดูความรู้ ความสามารถ ความเสียสละ อีกทั้งเข้าใจในศักยภาพของตนเองว่าสามารถทำงานในด้านใดได้บ้าง อีกทั้งให้เวลากับชุมชนได้มากน้อยเพียงใด</p>	<p>กลุ่มคนบางกลุ่มไม่พอใจการบริหารงานคัดเลือกผู้ช่วยฯ ว่าชอบคิดคนเดียว ใช้สิทธิ อำนาจหน้าที่ตรงเกินไป ไม่กระจายโอกาสให้คนอื่น มันต้องทัดเทียมกัน ชอบเลือกคนที่เป็นพรรคพวกกัน บ้านอยู่ใกล้กัน เรียกว่าใช้คล่อง ไม่ฟังความคิดของลูกบ้าน ให้เกิดความหลากหลาย สมควรใช้ระบอบประชาธิปไตย ประชาพิจารณ์ในตัวบุคคลบ้าง กระจายงาน กระจายคน กระจายความสามารถ และมองคนในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ด้วยหลักธรรมของตนเองจึงจะทำให้ได้คน ได้งาน ไม่ใช่ทำงานแบบต่างคนต่างคิด ต่างคนต่างทำ ความรวดเร็วในการตัดสินใจ เพื่อทำงานจะได้ไม่เกิดผลเสียกับชุมชน</p>

ตารางที่ 6 การบริหารความขัดแย้งของผู้นำและคนในชุมชนบ้านแหลมมะขบ ของกลุ่ม
 ปัญหาที่ 5 เรื่องปัญหาความขัดแย้งการมีรายรับรายจ่ายในชีวิตประจำวัน
 ตามวิถีชีวิตในสังคม การจำหน่ายสุรากลั่น (รัฐบาล) ของร้านค้าและสุรา
 พื้นบ้านของคนในชุมชนบ้านแหลมมะขบ

พฤติกรรมการบริหารความขัดแย้งของผู้นำ	พฤติกรรมของคนในชุมชน ที่เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยกับผู้นำ
<p>ผู้ใหญ่บ้านนายชาติไทย ใจสู้ ได้เรียกสมาชิก ในชุมชนประชุม เพื่อพูดคุยแสดงความคิดเห็น ของแต่ละฝ่าย อ่างเหตุอ่างผลอย่างอิสระใน ความคิด ผู้นำในชุมชนได้พูดประนีประนอมให้ ทั้งสองฝ่ายตกลงร่วมกันว่าอย่าทำผิดกฎหมาย ดำเนินชีวิตตามวิถีของความถูกต้อง และ เสนอแนะในการหาอาชีพเสริมเพื่อสร้างรายได้ ให้แก่ครอบครัว ถึงแม้จะมีวิธีคิด การคั่งงำ กันต้องมีเหตุผล ภายใต้กฎกติกาของชุมชนใน การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขด้วยการใช้ความ ประนีประนอมเป็นตัวตัดสิน สร้างความเข้าใจ ตนเอง เพื่อนบ้าน คนในชุมชนอย่างเข้าอก เข้าใจกันตลอดไป</p>	<p>ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากผลประโยชน์ของการ จำหน่ายสุรากลั่น นายเกิด คุ่มปากน้ำ กล่าว ว่า ผมจะจำหน่ายสุราพื้นบ้านถูกเงิน เมาไว เห็นแก่คนรวย ผลประโยชน์มันแตกต่างกัน แม้ค้าร้านขายของชำชี้แนะและตักเตือนว่า อยากดื่มสุราพื้นบ้านก็ดื่มไปเดี๋ยวสรรพสามิตก็ จับปรับเงินอยากเสียเงินก็เชิญ</p> <p>ความขัดแย้งของกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับสุรา คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กลุ่มร้านขายของชำ ไม่ต้องการให้ขาย สุราพื้นฐาน เพราะเสียผลประโยชน์ 2. กลุ่มผู้จำหน่ายสุราพื้นฐานมีฐานะยากจน ต้องการจำหน่ายเป็นอาชีพเสริมมีรายได้ จุนเจือครอบครัวและตนเองได้ดื่มสุราใน ราคาถูกด้วย 3. กลุ่มผู้ดื่มสุราพื้นบ้านได้ดื่มถูกกว่าท้องตลาด และร้านค้า เมาไว รสชาติถูกปาก ถูกคอ เป็น ที่ถูกใจ

ตารางที่ 7 การบริหารความขัดแย้งของผู้นำและคนในชุมชนบ้านแหลมมะขบ ของกลุ่ม
 ปัญหาที่ 6 เรื่อง เกี่ยวกับการรวมกลุ่มอาชีพเสริมในชุมชน : ความขัดแย้ง
 ในการจัดตั้งกลุ่มอาชีพเสริมตามความสนใจของคุ้มบ้าน จำนวน 5 คุ้มบ้าน
 ของชุมชนบ้านแหลมมะขบ

พฤติกรรมการบริหารความขัดแย้งของผู้นำ	พฤติกรรมของคนในชุมชน ที่เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยกับผู้นำ
<p>ผู้ใหญ่บ้านพยายามที่จะสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนบ้านแหลมมะขบอย่างทั่วถึงจึงต้องการให้มีการอบรมการจัดทำดอกไม้จันทน์เป็นกลุ่มใหญ่ ซึ่งคิดว่าเมื่อกลุ่มได้รับการอบรมเรื่องการทำดอกไม้จันทน์แล้วทุกคนจะทำเป็นเหมือนกัน จึงคิดว่าผลกำไรจึงควรจะเฉลี่ยเท่ากันทุกคน และพยายามจะทำให้เกิดการอบรมเป็นกลุ่มใหญ่ แต่เมื่อเกิดการขัดแย้งจากกลุ่มย่อยผู้ใหญ่บ้านจึงทำการเรียกประชุมกลุ่มผู้นำ และกลุ่มอาชีพเสริมทั้งกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ และใช้วิธีการพูดคุยแบบประนีประนอม เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการสร้างกลุ่มอาชีพเสริม และทำประชาพิจารณ์กับคนกลุ่มใหญ่</p>	<p>ความขัดแย้งในการจัดตั้งกลุ่มอาชีพเสริมในชุมชนบ้านแหลมมะขบแบ่งเป็นฝ่ายที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับผู้ใหญ่บ้าน ฝ่ายที่เห็นด้วยกับผู้ใหญ่เป็นคนกลุ่มใหญ่ซึ่งยังทำดอกไม้จันทน์ไม่เป็น แต่อยากมีรายได้เสริม จึงต้องการให้ผู้ใหญ่บ้านจัดการอบรมเป็นกลุ่มใหญ่ และแบ่งกำไรเท่า ๆ กัน ส่วนกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ที่มีความสามารถในการทำดอกไม้จันทน์อยู่แล้ว จึงไม่ต้องการให้ผู้ใหญ่บ้านจัดการอบรมเป็นกลุ่มใหญ่ และการที่ผู้ใหญ่บ้านจะแบ่งรายได้เท่า ๆ กันทุกคน จึงคิดว่าไม่ยุติธรรมสำหรับคนที่ฝีมือในการทำดอกไม้จันทน์อยู่แล้ว จึงเกิดการต่อต้านและอีกอย่างหนึ่งคือไม่ยอมทิ้งบ้านไปทำดอกไม้จันทน์รวมกันที่ศาลาเอนกประสงค์</p>

ตารางที่ 8 บทบาทหน้าที่ของผู้นำในชุมชน : ปัญหาการไม่ได้การยอมรับของผู้ช่วย
 ผู้ใหญ่บ้านในการปฏิบัติหน้าที่ของชุมชนบ้านแหลมมะขบ

พฤติกรรมการบริหารความขัดแย้งของผู้นำ	พฤติกรรมของคนในชุมชน ที่เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยกับผู้นำ
<p>การบริหารความขัดแย้งของผู้ใหญ่บ้านเกี่ยวกับ บทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน ในการพัฒนา ชุมชน ผู้ใหญ่บ้านใช้วิธีการประชุมประจำเดือน ทุกวันที่ 6 ของเดือน และการประชุมเร่งด่วนหรือ ต้องการความร่วมมือ หรือเมื่อมีความจำเป็น เร่งด่วน โดยให้ทุกกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงการ พัฒนางานในกลุ่ม/คุ้มของตนเอง และใช้วิธีการ ทำมติสัญญาประชาคมหมู่บ้าน ซึ่งถึงแม้จะไม่ ค่อยปฏิบัติตามข้อสัญญานักและมีการลงทำ ผิดตามสัญญาประชาคมหมู่บ้านถึงแม้จะไม่ผิด กฎหมายแต่ก็ยังนำมาประชุมพูดคุย และ ตักเตือนผู้กระทำผิด ซึ่งบางกลุ่มก็นำไปพูดคุย กันทำให้มีผู้แสดงความคิดเห็นทั้งเห็นด้วยและ ไม่เห็นด้วยในการกระทำของผู้กระทำผิดทำให้ ผู้กระทำผิดรู้สึกตัวได้บ้าง</p>	<p>มีคนไม่เห็นด้วยกับผู้ใหญ่บ้านส่วนหนึ่ง แต่ส่วน ใหญ่เห็นด้วยเพราะวิธีการของผู้ใหญ่บ้านเป็น วิธีการที่ใช้บริหารชุมชนโดยทั่วไป และส่วนใหญ่ก็ จะประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหา</p>

ตารางที่ 9 การบริหารความขัดแย้งของผู้นำและคนในชุมชนบ้านแหลมมะขบ ของกลุ่ม
 ปัญหาที่ 8 เรื่อง ปัญหาความขัดแย้งการใช้น้ำของชุมชนบ้านแหลมมะขบ
 : กรณี การจัดเก็บและจ่ายน้ำประปา

พฤติกรรมการบริหารความขัดแย้งของผู้นำ	พฤติกรรมของคนในชุมชน ที่เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยกับผู้นำ
<p>จากสาเหตุของความขัดแย้งเรื่องการจ่ายน้ำประปาและการเก็บค่าน้ำประปาของชุมชนบ้านแหลมมะขบโดยชุมชนมีความสงสัยในการทำงานของคณะกรรมการประปาของชุมชนบ้านแหลมมะขบว่า ทำงานไม่โปร่งใส เอื้อประโยชน์ให้แก่เครือญาติ ผู้นำบ้านใช้วิธีการบริหารความขัดแย้งโดยการประชุมผู้ขัดแย้งทั้งสองฝ่ายเพื่อหาข้อสรุปวิธีการที่ดีที่สุด</p>	<p>จากการที่ผู้ใหญ่บ้านใช้วิธีการบริหารความขัดแย้งเรื่อง การจ่ายน้ำประปาและการเก็บค่าน้ำประปาของคณะกรรมการประปาชุมชนบ้านแหลมมะขบ โดยวิธีการประชุมผู้ขัดแย้งทั้งสองกลุ่มเพื่อหาทางออกที่ดีที่สุดนั้น ส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะน่าจะเป็นวิธีการที่ดีที่สุด แต่กลุ่มที่ไม่เห็นด้วยคือกลุ่มของคณะกรรมการประปาเดิม เพราะคิดว่าตนเองทำงานอย่างตรงไปตรงมาและทำงานเพื่อส่วนรวม</p>

ตารางที่ 10 การบริหารความขัดแย้งของผู้นำและคนในชุมชนบ้านแหลมมะขบ ของกลุ่ม
 ปัญหาที่ 9 เรื่อง ความขัดแย้งทางค่านิยมของกลุ่มชาวบ้านที่รักษาแผน
 โบราณกับกลุ่มผู้ขายยาแผนปัจจุบัน

พฤติกรรมการบริหารความขัดแย้งของผู้นำ	พฤติกรรมของคนในชุมชน ที่เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยกับผู้นำ
<p>1. การบริหารความขัดแย้งของผู้ใหญ่บ้าน ระหว่างหมอพ่นยาหรือหรือหมอเป่าและหมอ แผนปัจจุบัน ใช้การประชุมประจำเดือนคือทุก วันที่ 6 ของทุกเดือน และการประชุมอย่างไม่ เป็นทางการตามวาระเร่งด่วน หรือที่จำเป็น ซึ่ง ผู้ใหญ่จะพูดให้เห็นถึงความสำคัญทั้งสองแบบ เพราะการรักษาทั้งสองแบบมุ่งช่วยเหลือชีวิต หรือบรรเทาความเจ็บปวดและความทุกข์ ทรมานของคนและขึ้นอยู่กับความเชื่อของแต่ละ บุคคล</p> <p>2. จัดกิจกรรมร่วมเพื่อให้เกิดความร่วมมือใน ชุมชนเช่นกิจกรรมร่วมใจพัฒนาคุ้มเพื่อการ ประกวด โดยมีป้ายประกาศผลรางวัลติดไว้หน้า คุ้ม จุดเน้นของกิจกรรมคือ การมีส่วนร่วมของ คนในคุ้ม</p>	<p>ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับวิธีการบริหารความขัดแย้งของ ผู้ใหญ่บ้านที่ใช้วิธีการพูดคุยให้เห็นความสำคัญของ หมอทั้งสองประเภทเพราะหมอพ่นหมอเป่าเป็น ความเชื่อสืบทอดมาแต่โบราณ ส่วนหมอบุญปัจจุบันก็ ใช้วิธีการรักษาแบบสมัยใหม่ และทันต่อโลก ส่วน ที่ไม่เห็นด้วยก็คิดว่าหมอพ่นหมอเป่าเป็นการรักษา ที่ไร้ผลมีความเชื่อมงาย ล้าสมัย</p>

ตารางที่ 11 การบริหารความขัดแย้งของผู้นำและคนในชุมชนบ้านแหลมมะขบ ของกลุ่ม
 ปัญหาที่ 10 เรื่อง ปัญหาความขัดแย้งที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในชุมชน
 : ปัญหาการบริหารงานประปาในชุมชนแหลมมะขบ

พฤติกรรมการบริหารความขัดแย้งของผู้นำ	พฤติกรรมของคนในชุมชน ที่เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยกับผู้นำ
<p>1. ผู้ใหญ่บ้านให้คณะกรรมการบริหารงานประปาในชุมชนบ้านแหลมมะขบชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการบริหารงานประปาของชุมชนเพื่อให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบและแสดงความโปร่งใสในการทำงาน</p> <p>2. ผู้ใหญ่บ้านใช้ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ในการใช้การบริหารประปาชุมชนกรณีศึกษาเพื่อให้คนในชุมชนได้เรียนรู้ในการบริหารจัดการร่วมกันและเป็นการสร้างจิตสำนึกให้กับคนในชุมชน</p>	<p>วิธีการบริหารความขัดแย้งของผู้ใหญ่บ้านเกี่ยวกับเรื่องการบริหารงานประปาของคณะกรรมการประปาในชุมชนแหลมมะขบ มีผู้เห็นด้วยเป็นส่วนมากเนื่องจากการใช้วิธีการชี้แจงการทำงานเป็นวิธีการที่จะช่วยให้คนอื่นรับทราบรายละเอียดของการทำงาน</p> <p>ส่วนคนที่ไม่เห็นด้วยคือกลุ่มของคณะกรรมการซึ่งก็คิดว่าตนเองทำถูกต้องแล้ว</p>

ตารางที่ 12 การบริหารความขัดแย้งของผู้นำและคนในชุมชนบ้านแหลมมะขบ ของกลุ่ม
 ปัญหาที่ 11 เรื่อง ปัญหาความขัดแย้งในการบริหารเงินกองทุนของชุมชน
 บ้านแหลมมะขบ : ความขัดแย้งในการบริหารกองทุนเงินล้าน

พฤติกรรมการบริหารความขัดแย้งของผู้นำ	พฤติกรรมของคนในชุมชน ที่เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยกับผู้นำ
<p>คณะกรรมการกองทุนเงินล้านใช้หลักการ ประนีประนอมให้อีกเพื่อต่อการเป็น ประชาธิปไตยว่าด้วยเหตุผลการมีวุฒิภาวะใน การเป็นผู้นำคนในชุมชน ในรูปแบบของ คณะกรรมการที่พิจารณาเงินกู้จากกองทุนเงิน ล้านอย่างถูกต้องบริสุทธิ์ยุติธรรม การ เผชิญหน้าพูดคุย เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ยอมรับในความเสมอภาค เพื่อหาแนวทางแก้ไข ร่วมกัน รู้จักใช้สถานการณ์ที่อ่อนโยน ผ่อน คลายตามข้อเท็จจริงในการพิจารณาเงินกู้ให้กับ สมาชิก สร้างความตระหนัก สำนึกดีในองค์กร ของตนอย่างรู้จักสามัคคี มีวินัย อย่างมี จิตสำนึกของการเป็นคณะกรรมการกองทุนเงิน ล้านอย่างถาวรต่อไป</p>	<p>ความขัดแย้งที่เกิดจากพฤติกรรมของคนกู้เงินและ กรรมการผู้พิจารณาเงินกู้ จากกองทุนเงินล้านของ ชุมชนบ้านแหลมมะขบ ที่มองว่า กรรมการเล่น พวกเล่นพ้องก็ดักกันฝ่ายตรงข้าม ให้แต่ละฝ่าย ตนเองก็ได้จำนวนมาก โดยอ้างเหตุผลจากการขอ เป็นหลัก การที่สมาชิกส่งเงินกู้คืนล่าช้าเลยกำหนด คนค้าประกันไม่มี หรือคุณสมบัติไม่ครบคือไม่ สามารถส่งได้ สมาชิกบางคนได้เงินกู้มากกว่า จำนวนที่เขียนไว้จนทำให้คนที่ขอกู้หลายคน ๆ ไม่ พอใจการทำงานของคณะกรรมการ กองทุนเงิน ล้าน จนต้องลาออก กรรมการบางคนอาศัย ช่องว่างของระเบียบเอื้อประโยชน์ให้พรรคพวกและ เครือญาติอย่างตั้งใจ</p>

ตารางที่ 13 สรุปการบริหารความขัดแย้งของผู้นำ

วิธีการบริหารความขัดแย้ง/ ปัญหา	จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
<p>1. วิธีเผชิญหน้า</p> <p><u>ปัญหาที่ 2</u> ปัญหาความขัดแย้งการขอพื้นที่ในการก่อสร้างบ่อน้ำบาดาลของหมู่บ้านแหลมมะขบ (2543)</p> <p><u>ปัญหาที่ 3</u> ปัญหาความขัดแย้งโครงการซ่อมถนน และฝังท่อระบายน้ำของชุมชนบ้านแหลมมะขบ</p>	2	18.18
<p>2. วิธีหลีกเลี่ยง</p> <p><u>ปัญหาที่ 9</u> ความขัดแย้งทางค่านิยมของกลุ่มชาวบ้านที่รักษากับหมอแผนโบราณกับกลุ่มผู้เฒ่าแผนปัจจุบัน</p>	1	9.10
<p>3. วิธีบังคับ</p> <p><u>ปัญหาที่ 1</u> ปัญหาความขัดแย้งในเรื่องของการพัฒนาแหล่งน้ำ</p> <p><u>ปัญหาที่ 4</u> ปัญหาการคัดเลือกผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านในคุ้มบ้านเดี่ยว</p>	2	18.18
<p>4. วิธีไกล่เกลี่ย</p> <p><u>ปัญหาที่ 7</u> ปัญหาการไม่ได้รับการยอมรับของผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านในการปฏิบัติหน้าที่ของชุมชนบ้านแหลมมะขบ</p> <p><u>ปัญหาที่ 8</u> ปัญหาความขัดแย้งกรณีการจ่ายน้ำประปา</p>	2	18.18
<p>5. วิธีประนีประนอม</p> <p><u>ปัญหาที่ 5</u> ปัญหาการจำหน่ายสุรากลั่น (รัฐบาล) ของร้านค้าและสุราพื้นบ้านของคนในชุมชนบ้านแหลมมะขบ</p> <p><u>ปัญหาที่ 6</u> ปัญหาความขัดแย้งในการจัดตั้งกลุ่มอาชีพเสริมตามความสนใจของคุ้มบ้าน จำนวน 5 คุ้มของชุมชนบ้านแหลมมะขบ</p> <p><u>ปัญหาที่ 10</u> ปัญหาการบริหารงานประปาในชุมชนบ้านแหลมมะขบ</p> <p><u>ปัญหาที่ 11</u> ความขัดแย้งในการบริหารเงินกองทุนเงินล้าน</p>	4	36.36

สรุป การที่ผู้นำบริหารความขัดแย้งในชุมชนบ้านแหลมมะขบ ใช้วิธีการบริหารตามหลักของ
ไฮวาทและลอนดอน โดยใช้วิธีเผชิญหน้า จำนวน 2 ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 18.18 วิธีหลีกเลี่ยง
จำนวน 1 ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 9.10 วิธีบังคับ จำนวน 2 ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 18.18
วิธีไกล่เกลี่ย จำนวน 2 ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 18.18 วิธีประนีประนอม จำนวน 4 ปัญหา คิด
เป็นร้อยละ 36.36 สรุปส่วนมากผู้นำชุมชนใช้หลักการบริหารแบบประนีประนอม มีความเด็ดขาด
กล้าตัดสินใจ ต่อการแก้ปัญหาความขัดแย้ง และมีภาวะผู้สามารถขจัดความขัดแย้งได้ในระดับหนึ่ง
ที่บางครั้งก็สามารถลดปัญหาความขัดแย้งลงได้ในทางที่ดีมีการพูดคุยปรึกษางานมากขึ้น